

Technologie

C.P.A. Bartels, 1995, *Technologiebeleid in Nederland*, Van Gorcum, ISBN 90-232-3090-6

In overheidsbeleid wordt weinig expliciet 'geleerd': beleidsmakers zijn vaker in innovatie dan in ervaringen met de toepassing van bestaande instrumenten geïnteresseerd. Cees Bartels, hoogleraar in Nijmegen en directeur van het het gelijknamige bureau, poogt elk jaar in een toegankelijk boekje iets aan dat 'leren' bij te dragen. Meestal gaat dat over onderwijs of technologie, vaak ook mede met een regionale invalshoek. Onlangs verscheen onder zijn redactie 'Technologiebeleid in Nederland, instrumenten en effecten'. In een zevental korte hoofdstukken doet hij verslag van zijn ervaringen. Puntsgewijs is dat als volgt samen te vatten:

- bezien aan output-indicatoren (bijvoorbeeld patenten) valt het met de technologie-achterstand van Nederland wel mee. Gelet op sommige input-indicatoren (bijvoorbeeld R&D-intensiteit) is er van een dalende trend sprake, maar die heeft heel specifieke oorzaken.
- aan hoogwaardige kennisinfrastructuur geeft de overheid jaarlijks 8,5 mrd uit, aan projectgewijze steun voor be-

drijven 1,5 mrd.

- het lijkt erop dat het overheidsaandeel in innovatie-investeringen terugloopt
- bedrijven zijn over veel specifieke technologieprogramma's erg te spreken. In sommige gevallen is nadere inspectie van het beleid hard nodig. De totale omzet van de ruimtevaartsector is bijvoorbeeld gelijk aan het overheidsbudget daarvoor. Erger nog is dat het commerciële effect daarvan sterk zou kunnen worden vergroot;
- verschillende partijen (universiteiten, onderzoeksinstituten, bedrijven) hebben verschillende wensen ten aanzien van technologiebeleid. Toch komen steun aan pilot- en demonstratieprojecten - dus beleid dicht bij de markt - daar vaak in terug.

Ten slotte opteert Bartels voor een nog meer generiek beleid, met meerdere locale loketten. Als een verstandig advies is dat in lijn met het huidige beleidsdenken, maar gaat het weer een stapje verder.

(Pieter Boot)